

ชื่อเรื่อง การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ
นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ : กรณีศึกษา
วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี Development of Ethics, Morals and
Values of Vocational Certificate Students : The Case
Study at Ratchaburi Technical College

ผู้วิจัย สุรศักดิ์ อารมณ์เทวัญ

ปีที่ทำวิจัยเสร็จ พ.ศ.2551

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสังคมไทยกำลังประสบปัญหาทางด้านคุณธรรมจริยธรรม และปัญหากำลังทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะสังคมไทยในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ สืบเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตก วิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ไม่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณลักษณะทางจริยธรรม ภาวะบีบคั้นทางเศรษฐกิจ ความสับสนทางการเมือง ประกอบทั้งการสอนจริยศึกษาในโรงเรียน ยังมีจุดหมายโดยตรงที่จะปลูกฝังจิตนิสัยอันเป็นลักษณะที่สำคัญต่อพฤติกรรมทางจริยธรรมของคนไทย ขาดความสนใจในการพัฒนาด้านจิตใจหรือด้านจริยธรรมอย่างจริงจัง และเยาวชนยังคงอยู่ในสิ่งแวดล้อมของสังคมที่ยั่วให้กระทำผิดได้ทุกโอกาส ขาดต้นแบบที่ดี มีการเสนอต้นแบบที่ไม่เหมาะสมทางสื่อมวลชน ซึ่งทำให้เด็กหรือแม้แต่ผู้ใหญ่ได้รับการปลูกฝังลักษณะไม่ดีทางจริยธรรม เกิดการผลัดดันทางจิตใจให้มีการกระทำที่เลวทรามได้ง่าย ผลกระทบจากปัจจัยส่วนหนึ่งปรากฏออกมาในลักษณะที่คนมีความเห็นแก่ตัวมากขึ้น มีการกระทำในลักษณะเพื่อแสวงหาความสุขและผลประโยชน์ส่วนตน โดยไม่คำนึงถึงความทุกข์ยากเดือดร้อนของผู้อื่น แนวทางส่วนหนึ่งของการลดปัญหาก็คือ การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีในทางวิชาชีพให้ฝังติดอยู่ในนิสัยและจิตใจของทุกคน เพื่อเป็นพื้นฐานให้รู้สึกละอายต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ทั้งปวง และหันมาประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ดีงามให้มากขึ้น

การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในทางวิชาชีพนั้น หลักสำคัญคือ การสร้างปัญญาและความเข้าใจในคุณค่าและวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง เพื่อให้บุคคลได้คิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบและแจ่มแจ้งในเรื่องนั้นๆ การมีคุณธรรม จริยธรรมสูงหรือต่ำไม่ได้ขึ้นอยู่กับบุคคลนั้นเป็นคนฉลาด มีสติปัญญาดี หรือมีความรู้เพียงประการเดียว หากยังขึ้นอยู่กับพื้นฐานการอบรมบ่มนิสัย สภาพแวดล้อมทางครอบครัว และอื่นๆ อีกหลายประการ การกล่อมเกลางานสังคมเพื่อพัฒนาให้บุคคลมีคุณภาพมีคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงามนั้น ต้องอาศัยหลายสถาบันร่วมกันพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษา ซึ่งมีกระบวนการทางการศึกษาที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นกระบวนการพัฒนาที่สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ยั่งยืนตลอดไป (กรมวิชาการ 2544:2) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดพลังอำนาจของชาติในการพัฒนาประเทศ เพื่อให้สามารถยืนหยัดอยู่ได้ในสังคมโลก โดยจะต้องจัดการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับทุกคน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2546 : คำนำ) ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ที่สำคัญของสถานศึกษาที่ต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีมีภารกิจหลัก คือ การประสิทธิประสาทวิชาความรู้ต่างๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาสติปัญญาและลักษณะนิสัยที่ดีงามแก่ผู้เรียนในการเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติสืบไปภายภาคหน้า วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีนอกจากเป็นแหล่งให้ความรู้แล้ว ยังเป็นที่รวมของเด็กในวัยที่ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะกำลังฝึกที่จะเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มีความต้องการเพื่อนที่จะรวมกลุ่มและทำตามกลุ่ม ประกอบกับในปัจจุบันนักเรียนนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีมีการทะเลาะวิวาทอยู่บ่อยครั้ง จากสถิติงานปกครองวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ปีการศึกษา 2549 มีนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพทะเลาะวิวาทจำนวน 75 ครั้ง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพแต่งกายผิดระเบียบ เช่น ซอยผม นุ่งกระโปรงสั้น ใส่กางเกงยีนส์สีด้ามาเรียน ใส่รองเท้าผิดระเบียบ งานปกครองว่ากล่าวตักเตือน ตลอดปีการศึกษา 2549 จำนวน 775 คน อีกทั้งมรรยาทในการทำความเคารพครูมีน้อยลงอย่างมาก วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จึงจำเป็นต้องเร่งหล่อ

หลอมปรุ่งแต่งเยาวชนให้เป็นไปในทางที่ถูกต้อง การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ ให้นักเรียน โดยการจัดกิจกรรม จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนจัดความเป็นอยู่ในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ ผู้บริหารและครูต้องหาโอกาสให้การอบรมคุณธรรมจริยธรรม ทั้งในและนอกห้องเรียนให้ผู้เรียนได้ประพฤติตามระเบียบของสถานศึกษาให้ถูกต้อง ความจำเป็นประการหนึ่ง ในการดำเนินการใดๆ คือ การประเมินผลการดำเนินการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพแก่ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี โดยใช้วิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง ซึ่งจะมีผลทำให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพตามเป้าหมายหรือไม่ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาแบบวัดคุณธรรมจริยธรรม เพื่อใช้วัดคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน เพื่อให้ทราบระดับคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนในสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเช่นปัจจุบัน ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นในการต้องปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมค่านิยมดีงามในวิชาชีพและพัฒนาแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี เพื่อใช้ประเมินคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและมาตรฐานการอาชีวศึกษา

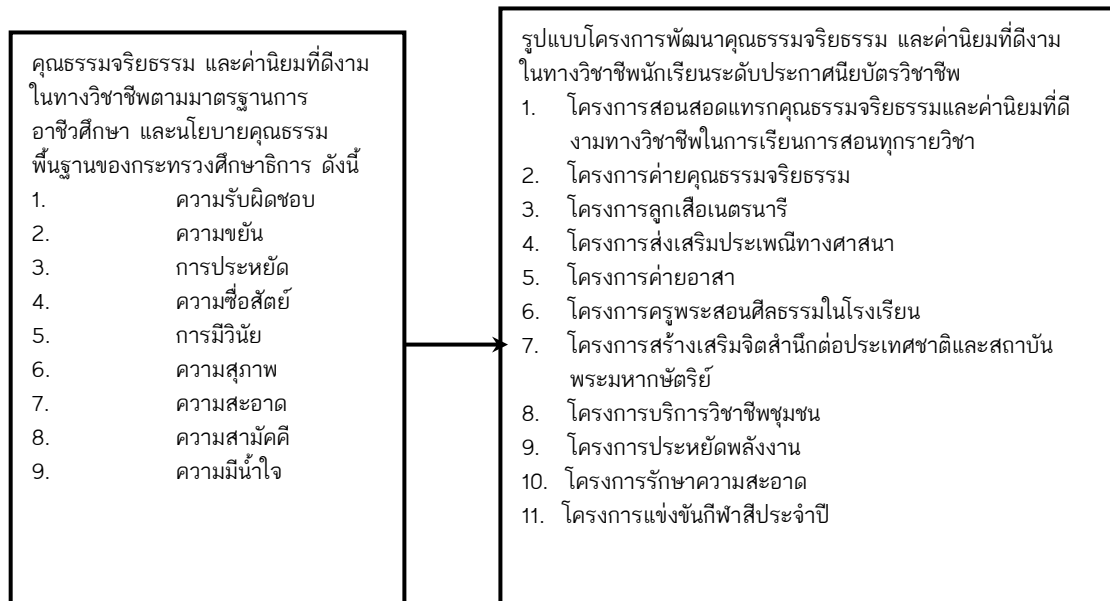
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. สังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
2. พัฒนาแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ 9 ด้าน สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
3. เปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ก่อนและหลังผ่านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ โดยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

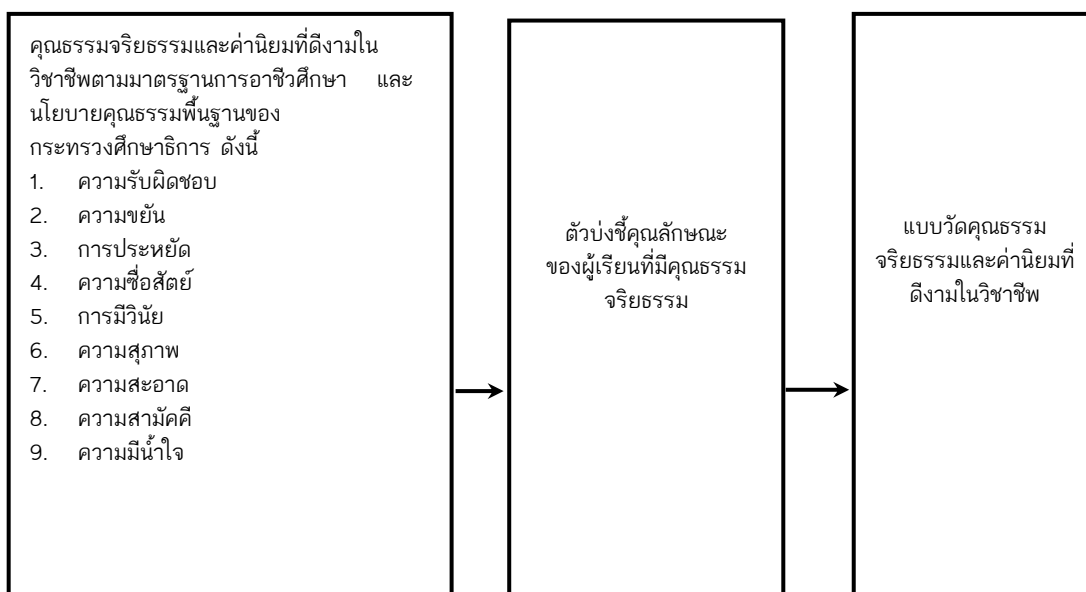
ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เกี่ยวกับเรื่องการประกันคุณภาพภายในศึกษา เกณฑ์การประเมินตนเองตามตัวบ่งชี้มาตรฐานอาชีวศึกษา พ.ศ.2549 มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาวิชาชีพ ตัวบ่งชี้ที่ 5 คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (กรมอาชีวศึกษา 2540 : 7) และศึกษาเกี่ยวกับนโยบายคุณธรรม 8 ด้าน ของกระทรวงศึกษาธิการ นำมากำหนดกรอบแนวคิดในการกำหนดคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมดีงามในวิชาชีพที่ปลูกฝังให้เกิดในตัวนักเรียนและพัฒนาแบบวัดคุณธรรม พบว่าคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพพื้นฐานของนักเรียนอาชีวศึกษาต้องมีตามมาตรฐานการศึกษาและนโยบายกระทรวงศึกษามี 9 ด้าน คือ ความรับผิดชอบ ความขยัน การประหยัด ความซื่อสัตย์ การมีวินัย ความสุภาพ ความสะอาด ความสามัคคี และความมีน้ำใจ

จากการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในทางวิชาชีพ โดยใช้วิธีการแบบหลากหลายให้กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดด้านคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงงามในทางวิชาชีพของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

กรอบแนวคิดการวิจัย การสร้างแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงงามในทางวิชาชีพนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แสดงดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการสร้างแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการศึกษาวิจัย แบ่งออกได้ 3 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 สังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผู้วิจัยดำเนินการโดยศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ จากนั้นกำหนดรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ ประชากร ได้แก่ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าแผนก หัวหน้างานและครูผู้สอนวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี รวม 199 คน และเพื่อการเข้าถึงข้อมูลของประชากรจึงใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง การรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ แบ่งเป็น 2 ตอน ลักษณะแบบสอบถามเป็นข้อคำถามปลายเปิด ในการสัมภาษณ์วิธีดำเนินการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ 9 ด้าน กับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอนคุณธรรมจริยธรรมและกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ทำ

การแบ่งกลุ่มย่อยอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่
ดีงามในวิชาชีพระหว่างการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและสรุปผลสัมมนาลงในแบบสรุป
จากนั้นแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม เพื่อกำหนดรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
และค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ หลังจากนั้นผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ สำหรับนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แบ่งเป็นพัฒนาแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ และแบบ
สังเกตพฤติกรรม ซึ่งประยุกต์จากแบบสังเกตคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ รอยพิมพ์
ใจ เพชรกุล (2545: 266 – 221) และแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพชนิด
สถานการณ์ทั่วไป ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบ 4 ตัวเลือก ประชากรเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพ ปีการศึกษา 2550 จำนวน 3,384 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่
2 จำนวน 524 คน เลือกโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง ขนาดกลุ่มตัวอย่างกำหนดโดยใช้ตาราง Krejciec และ
Morgam แบ่งกลุ่มตัวอย่างออก 3 กลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพรายข้อเพื่อวัดอำนาจ
จำแนก 224 คน กลุ่มตัวอย่างใช้ตรวจสอบคุณภาพแบบวัดเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้เทคนิคกลุ่มรู้
ชัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง 200 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพทั้งฉบับเพื่อหาความเที่ยงจำนวน 100 คน
การพัฒนาเครื่องมือดำเนินการโดยศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดผังการสร้างแบบวัดคุณธรรม
จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ จำนวน 108 ข้อ 9 คุณลักษณะ คุณลักษณะละ 12 ข้อ พิจารณา
คัดเลือกข้อที่มีคุณภาพสูงให้ได้คุณลักษณะละ 8 ข้อ โดยการตรวจสอบความตรงของแบบวัดโดยใช้
ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน จากนั้นตรวจสอบอำนาจจำแนก ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง และตรวจสอบ
ความเที่ยงของแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ จากนั้นจัดเตรียมแบบวัดพร้อมคู่มือ
จำนวน 1,070 ฉบับ เพื่อใช้แบบวัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ วัดคุณธรรมจริยธรรมและ
ค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่เข้าเรียนในปีการศึกษา 2551 ภาค
เรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ก่อนและหลังการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ

ขั้นตอนที่ 3 การวัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ สำหรับนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ประชากร คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปี
การศึกษา 2551 จำนวน 3,122 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการคัดเลือกแบบเจาะจง จำนวน 1,070 คน
เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพพื้นฐาน 9 ด้าน จำนวน 72 ข้อ ชนิด
มีคำตอบให้เลือกข้อละ 4 คำตอบ ค่าความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 และความ
เที่ยงของแบบวัดได้เท่ากับ 0.96 แบบวัดมีอำนาจจำแนกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัยขั้นตอนที่ 1

รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพที่รองผู้อำนวยการ หัวหน้างาน
หัวหน้าแผนก และครูผู้สอน ซึ่งเข้าร่วมการสัมมนาและอภิปรายกลุ่มย่อยพิจารณาสรุปได้ว่า ส่วนใหญ่มี
ความเห็นว่าเป็นแบบผสมผสาน คือ พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพของนักเรียน
สอดแทรกระหว่างการเรียนการสอน ร่วมกับโครงการเสริมหลักสูตร โดยมีลักษณะดังนี้

1. จัดการสอนและฝึกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ 9 ด้าน ตามลักษณะรายวิชา
ทุกรายวิชาให้กับผู้เรียน

1.1 ครูผู้สอนแต่ละรายวิชาจัดทำแผนการสอนที่มีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม
ที่ดีงามในวิชาชีพ

1.2 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนตามแผนการสอน

1.3 วัดและประเมินผลตามสภาพจริง

2. จัดโครงการเสริมหลักสูตรจำนวน 11 โครงการต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา ดังนี้

โครงการค่ายคุณธรรม โครงการสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ โครงการส่งเสริมประเพณีทางศาสนา โครงการลูกเสือและเนตรนารี โครงการค่ายอาสา โครงการครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน โครงการสร้างเสริมจิตสำนึกต่อประเทศชาติสถาบันพระมหากษัตริย์ โครงการรักษาความสะอาด โครงการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้า โครงการบริการวิชาชีพชุมชน และโครงการแข่งขันกีฬาประจำปี

สรุปผลการวิจัยขั้นตอนที่ 2

ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ ตามขั้นตอนการพัฒนาแบบวัด ได้แบบวัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ 2 ฉบับ ดังนี้

1. แบบวัดมีความตรงเชิงเนื้อหา โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถามอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 และมีความตรงเชิงโครงสร้างซึ่งตรวจสอบโดยใช้เทคนิคกลุ่มร้อยละ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. แบบวัดมีค่าความเที่ยงรวมทั้งฉบับ 0.96 โดยมีความเที่ยงรายด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ เท่ากับ 0.93 ด้านความขยัน เท่ากับ 0.87 ด้านการประหยัด เท่ากับ 0.91 ด้านความซื่อสัตย์ เท่ากับ 0.96 ด้านการมีวินัย เท่ากับ 0.94 ด้านความสุภาพ เท่ากับ 0.87 ด้านความสะอาด เท่ากับ 0.92 ด้านความสามัคคี เท่ากับ 0.94 และด้านความมีน้ำใจ เท่ากับ 0.9

สรุปผลการวิจัยขั้นตอนที่ 3

ผลการวัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ก่อนและหลังการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพโดยวิธีการหลากหลายและต่อเนื่อง พบว่าคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภายหลังการพัฒนานักเรียนมีระดับคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพเพิ่มสูงขึ้น โดยนักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 80.5 มีผลการทดสอบคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพภายหลังการพัฒนายู่ในระดับที่ 3 หมายถึง กระทำดีหรือเลวขึ้นอยู่กับ การทำตามสัญญาประชาคมและเห็นประโยชน์ต่อสังคม

การอภิปรายผล

รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพที่คณะครูและผู้บริหารของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ตกลงดำเนินการเป็นรูปแบบผสมผสาน โดยดำเนินการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพให้นักเรียน โดยการสอดแทรกระหว่างการเรียนการสอนร่วมกับจัดโครงการเสริมหลักสูตรที่หลากหลายอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะคณะครูและผู้บริหารของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีมีความเห็นว่าการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียนต้องปลูกฝังด้านความรู้ความคิด ด้านความรู้สึกและด้านพฤติกรรมปฏิบัติ ดังนั้นจึงกำหนดให้การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมต้องทำการสอนแทรกระหว่างการจัดการเรียนการสอนในทุกรายวิชา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการกระตุ้นอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาในเรื่องของความรู้และความรู้สึกเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับล้วนและอังคณา สายยศ (2543 ก: 165 -166) ที่สรุปว่าความรู้ความคิดเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมจะต้องได้รับการเรียนรู้ว่าสังคมโลกสอนไว้ว่าสิ่งใดเป็นสิ่งที่ดี-เลว สมควร-ไม่สมควร มีอะไรบ้าง และเป้าหมายความรู้สึก คือ เนื้อหาทางจริยธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ ความเมตตา ความรับผิดชอบ ความประหยัด ความเสียสละ เป็นต้น แบบวัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ มีประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

ความตรงของแบบวัด ผู้วิจัยพัฒนาแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จากคุณธรรมจริยธรรมที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 8 ด้าน ประยุกต์กับค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพอีก 1 ด้าน รวมเป็น 9 ด้าน ดำเนินการตรวจสอบความตรง 2 วิธี คือตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัด โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามในแบบวัดกับนิยามและตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพที่สร้างขึ้นจำนวน 108 ข้อ ได้ข้อคำถามตรงตามนิยามและตัวบ่งชี้ที่สามารถใช้วัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพจำนวน 108 ข้อ ซึ่งผ่านเกณฑ์การพิจารณาค่า IOC มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 แสดงว่าแบบวัดมีค่าความ

ตรงเชิงเนื้อหาสูง ซึ่งสอดคล้องกับล้วนและอังคณา สายยศ (2543 ข : 249) ที่กล่าวว่าค่าดัชนีความสอดคล้องต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50

ความเที่ยงของแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค โดยหาความเที่ยงของแบบวัดเป็นรายด้านและรวมทั้งฉบับ ซึ่งสอดคล้องกับการหาค่าเครื่องมือวัดคุณธรรมจริยธรรมที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอย่าง มีความสุขของ สุจิรา สุขสาร (2545: 68) และสอดคล้องกับล้วนและอังคณา สายยศ (2543 ก: 137) กล่าวว่าเครื่องมือวัดความรู้สึกรู้สึกหรือจิตพิสัยควรมีค่าความเชื่อมั่นอย่างต่ำ .75

ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัด ผู้วิจัยตรวจสอบอำนาจจำแนกของแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ โดยใช้เทคนิค 25% พบว่าข้อคำถามมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับวิธีการหาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนช่วงชั้นปีที่ 3 ของขวัญยืน มูลศรี (2548: 119)

ผลการทดสอบวัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ก่อนและหลังการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพโดยวิธีการหลากหลายและต่อเนื่อง นักเรียนมีระดับคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภายหลังการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพโดยวิธีการหลากหลายและต่อเนื่อง นักเรียนมีระดับคุณธรรมจริยธรรมสูงกว่าก่อนการพัฒนา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโครงการ 11 โครงการที่จัดเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ ให้กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นโครงการที่ใช้การสอนคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ สอดแทรกกระหว่างการเรียนในทุกวิชาและจัดกิจกรรมเสริม ตามหลักการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ของดวงเดือน พันธมนาวิน (2544 : 63-67) โดยจัดอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดของวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2520: 8) จึงน่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 มีพัฒนาการด้านคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพของบุคคลเพิ่มสูงขึ้นเหมาะสมกับวัย และผลการวัดระดับคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ภายหลังการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับ 3 และระดับ 4 คือ ระดับทำดีหรือเลวขึ้นอยู่กับการทำตามสัญญาประชาคมและเห็นกับประโยชน์ส่วนรวม และระดับทำดีหรือเลวขึ้นกับมโนธรรมของตน ทำตามอุดมการณ์สากล ทำดีเพื่อความดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพรูปแบบผสมผสานระหว่างการสอนสอดแทรกในรายวิชา และจัดโครงการเสริมหลักสูตรจะประสบความสำเร็จเพิ่มมากขึ้น ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนตัดสินใจเชิงจริยธรรมที่มีหลากหลายทางเลือก ขณะเดียวกันควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมในวิชาชีพทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยเฉพาะกิจกรรมที่ส่งเสริมความรับผิดชอบด้านการตรงต่อเวลา และความซื่อสัตย์เพิ่มขึ้น

ประโยชน์ของการวิจัย

1. สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาและพื้นฐาน มีรูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพโดยวิธีการหลากหลายและต่อเนื่อง
2. สถานศึกษาที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและมัธยมศึกษาตอนปลายมีเครื่องมือวัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ ใช้เป็นหลักในการจัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรทำการวิจัยสร้างแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในวิชาชีพ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

2. ควรทำการวิจัยศึกษาโครงการหรือกิจกรรมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่ดั่งงาม
ในวิชาชีพของนักเรียนอาชีวศึกษา